

Sygn. akt V CZ 75/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie ze skargi W. W.

o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

w sprawie z powództwa W. W.

przeciwko T. N.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 25 stycznia 2018 r.,

zażalenia pełnomocnika powoda na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt V CZ 75/17,

uzupełnione postanowieniem z dnia 19 grudnia 2017 r.,

**odrzuca zażalenie.**

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt V CZ 75/17, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie W. W. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt I Aca (...), odrzucające skargę W. W. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 19 lutego 2015 r., oddalającym powództwo W. W. przeciwko T. N. o zapłatę. Uzupełniając postanowienie z dnia 16 listopada 2017 r., Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 19 grudnia 2017 r. oddalił wniosek adwokata J. B. o przyznanie mu zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej W. W. z urzędu.

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 12 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że skarga została odrzucona z powodu złożenia jej z uchybieniem terminu określonego w art. 407 § 1 k.p.c.; przepis ten wymaga, aby skarga o wznowienie postępowania z powodu braku należytej reprezentacji została wniesiona w terminie trzymiesięcznym od dnia dowiedzenia się przez stronę o wyroku, w sprawie zaś, której dotyczy skarga, wyrok zapadł 19 lutego 2015 r. w obecności skarżącego, a skarga została złożona dopiero w maju 2017 r., czyli niewątpliwie po upływie terminu określonego w art. 407 § 1 k.p.c. Niezależnie od tego, Sąd Apelacyjny wskazał, że w skardze W. W. nie została powołana żadna z ustawowo określonych podstaw wznowienia postępowania.

Oddalając zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego odrzucające skargę W. W. o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy podzielił zasadność tego rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego.

Przyczyną oddalenia wniosku o przyznanie adwokatowi J. B. zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej W. W. z urzędu było niespełnienie wymagania przewidzianego w § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016 r. 1717 ze zm.). Przepis ten wymaga zamieszczenia we wniosku oświadczenia, że opłata należna z tytułu udzielonej pomocy nie została zapłacona w całości lub w części (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 października 1998 r., II CKN 687/98). Wymaganie to służy ochronie środków publicznych przeznaczonych na bezpłatną pomoc prawną – zmierza do zapewnienia użycia tych środków zgodnie z ich przeznaczeniem.

Oświadczenie w kwestii wskazanej w § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu może być, jak wszelkie postanowienia składające się na treść pism procesowych, przedmiotem wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2014 r., II CSK 410/13). Choć nie można się zgodzić, że właściwą podstawą tej wykładni jest zawsze regulacja zawarta w art. 65 k.c., to jednak przy

dokonywaniu tej wykładni należy mieć na względzie niewątpliwie też kontekst oświadczenia rozpatrywanego pod kątem spełnienia wymagania przewidzianego w § 3 rozporządzenia i cel tego wymagania. Wskazany wyżej cel tego wymagania, przemawia za rygorystyczną wykładnią złożonego wniosku o zwrot kosztów. Samo użycie we wniosku nazwy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r., w której jest mowa o nieopłaconej pomocy, nie może wystarczać do uznania tego wymagania za spełnione, jeżeli kontekst wniosku może nasuwać w tym względzie wątpliwości.

Adwokat J. B. jako pełnomocnik z urzędu W. W. w złożonym zażaleniu na odrzucenie skargi W. W. wniósł „o zasądzenie na rzecz Kancelarii kosztów nieopłaconej pomocy prawnej przed Sądem II instancji”, a zażalenie zaadresował nie do Sądu Najwyższego, lecz do Sądu Apelacyjnego w (...). Należy zaś zauważyć, że jakkolwiek Sąd Najwyższy rozpoznaje w toku instancji zażalenie na odrzucenie skargi o wznowienie postępowania przez sąd drugiej instancji, to nie jest on w rozumieniu przepisów dotyczących tego zażalenia sądem drugiej instancji.

W piśmie zaś z dnia 17 listopada 2017 r., zawierającym wniosek o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017 r., pełnomocnik z urzędu W. W. zażądał zasądzenia „kosztów nieopłaconych postępowania kasacyjnego”.

Nie godząc się z oddaleniem wniosku o zasądzenie zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej W. W. z urzędu, adwokat J. B. wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017 r., uzupełnione postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2017 r. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Zażalenie to jako skierowane przeciwko orzeczeniu niemającemu cech żadnego z postanowień sądowych mogących być w świetle przepisów art. 394<sup>1</sup> § 1-2 k.p.c. przedmiotem zażalenia wniesionego do Sądu Najwyższego – i tym samym w świetle tych przepisów niedopuszczalne, należało, zgodnie z art. 398<sup>6</sup> § 3 w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 k.p.c., odrzucić.

r.g.